

Przeprowadzenie dowodu w drodze wideokonferencji - Polska

SPIS TREŚCI

- 1 Czy istnieje możliwość przeprowadzenia dowodu z wykorzystaniem wideokonferencji z udziałem sądu we wzywającym państwie członkowskim lub też bezpośrednio przez sąd tego państwa członkowskiego? Jeżeli tak, jakie obowiązują w tym względzie procedury lub przepisy krajowe?
- 2 Czy istnieją jakieś ograniczenia co do rodzaju osób, jakie można przesłuchać w drodze wideokonferencji – np. czy w ten sposób można przesłuchać wyłącznie świadków czy też inne osoby, np. biegłych lub strony?
- 3 Jakie ewentualne ograniczenia istnieją w odniesieniu do rodzaju dowodu, jaki można przeprowadzić w drodze wideokonferencji?
- 4 Czy istnieją jakieś ograniczenia co do miejsca przesłuchania osoby przy wykorzystaniu wideokonferencji – np. czy musi się ono odbyć w sądzie?
- 5 Czy dozwolone jest rejestrowanie przesłuchań przeprowadzanych w drodze wideokonferencji, a jeżeli tak, to czy dostępne są w tym celu odpowiednie środki?
- 6 W jakim języku powinno być prowadzone przesłuchanie: a) w przypadku wniosków na mocy art. 10-12; oraz b) w przypadku bezpośredniego przeprowadzania dowodu na mocy art. 17?
- 7 Jeżeli konieczna jest obecność tłumacza, kto odpowiada za zapewnienie jego obecności w przypadku obydwu rodzajów przesłuchań i gdzie tłumacz powinien się znajdować?
- 8 Jaką procedurę stosuje się przy organizacji przesłuchania oraz powiadamianiu osoby, która ma zostać przesłuchana, o terminie i miejscu przesłuchania? Z jakim wyprzedzeniem należy ustalić termin przesłuchania, aby osoba, która ma zostać przesłuchana, otrzymała powiadomienie z odpowiednim wyprzedzeniem?
- 9 Jakie koszty wiążą się z wykorzystaniem wideokonferencji do przeprowadzenia dowodu i jak powinny one być pokrywane?
- 10 Jakie ewentualne wymogi powinny zostać spełnione, aby zagwarantować poinformowanie osoby przesłuchiwanej bezpośrednio przez sąd wzywający, że występuje ona na zasadzie dobrowolności?
- 11 Jaką procedurę stosuje się w celu zweryfikowania tożsamości osoby, która ma zostać przesłuchana?
- 12 Jakie wymogi powinny zostać spełnione przy odbieraniu przysięgi i jakie informacje od sądu wzywającego są konieczne, kiedy przysięga jest wymagana przy bezpośrednim przeprowadzaniu dowodu na mocy art. 17?
- 13 Przy pomocy jakich środków zapewnia się w miejscu przeprowadzania wideokonferencji obecność osoby do kontaktów, do której sąd wzywający może się zwracać w razie potrzeby, oraz osoby, która jest dostępna w dniu przesłuchania i zajmuje się obsługą sprzętu do przeprowadzenia wideokonferencji oraz rozwiązuje ewentualne problemy techniczne?
- 14 Czy od sądu wzywającego wymaga się przekazania jakichkolwiek informacji dodatkowych?

1 Czy istnieje możliwość przeprowadzenia dowodu z wykorzystaniem wideokonferencji z udziałem sądu we wzywającym państwie członkowskim lub też bezpośrednio przez sąd tego państwa członkowskiego? Jeżeli tak, jakie obowiązują w tym względzie procedury lub przepisy krajowe?

W Polsce istnieje możliwość przeprowadzenia dowodu z wykorzystaniem wideokonferencji, zarówno na podstawie artykułów od 10 do 12, jak również art. 17 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie współpracy między sądami państw członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych i handlowych, jak i na podstawie Konwencji o przeprowadzaniu dowodów za granicą w sprawach cywilnych lub handlowych, sporządzona w Hadze dnia 18 marca 1970 r. (Dz. U. z 2000 r. Nr 50, poz.582) dla pozostałych krajów (nie będących stroną Rozporządzenia).

Zagadnienie wideokonferencji uregulowane zostało w Kodeksie Postępowania Cywilnego w art. 235 § 2, 3 oraz Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 lutego 2010 r. w sprawie urządzeń i środków technicznych umożliwiających przeprowadzenie dowodu na odległość w postępowaniu cywilnym.

2 Czy istnieją jakieś ograniczenia co do rodzaju osób, jakie można przesłuchać w drodze wideokonferencji – np. czy w ten sposób można przesłuchać wyłącznie świadków czy też inne osoby, np. biegłych lub strony?

Polskie prawo nie przewiduje ograniczeń tego rodzaju, bowiem zarówno biegli, strony, jak i świadkowie mogą być przesłuchiwani w drodze wideokonferencji.

3 Jakie ewentualne ograniczenia istnieją w odniesieniu do rodzaju dowodu, jaki można przeprowadzić w drodze wideokonferencji?

Polskie prawo nie przewiduje szczególnych przepisów odnośnie ograniczeń rodzaju dowodu, jaki można przeprowadzić w drodze wideokonferencji.

4 Czy istnieją jakieś ograniczenia co do miejsca przesłuchania osoby przy wykorzystaniu wideokonferencji – np. czy musi się ono odbyć w sądzie?

Polskie prawo nie przewiduje szczególnych ograniczeń co do miejsca przesłuchania w drodze wideokonferencji. Zasadą jest, że przesłuchania dokonuje się w siedzibie sądu, z wyjątkiem art. 17 Rozporządzenia 1206/2001, na podstawie którego miejsce przesłuchania ustala sąd wzywający.

5 Czy dozwolone jest rejestrowanie przesłuchań przeprowadzanych w drodze wideokonferencji, a jeżeli tak, to czy dostępne są w tym celu odpowiednie środki?

Polskie prawo nie zawiera szczegółowych regulacji odnośnie rejestrowania przesłuchań przeprowadzanych w drodze wideokonferencji, zatem decyzja o rejestrowaniu należy do sędziego przeprowadzającego dowód.

6 W jakim języku powinno być prowadzone przesłuchanie: a) w przypadku wniosków na mocy art. 10-12; oraz b) w przypadku bezpośredniego przeprowadzania dowodu na mocy art. 17?

Zasadą jest, że przesłuchanie prowadzone jest w języku polskim. W wypadku, gdy osoba przesłuchiwana nie zna języka polskiego niezbędna jest obecność tłumacza.

Nie istnieją żadne szczególne regulacje dotyczące przesłuchania w trybie art. 17, jednak organ centralny wydając zgodę na bezpośrednie przeprowadzenie dowodu może zobowiązać sąd wzywający do zapewnienia tłumacza.

7 Jeżeli konieczna jest obecność tłumacza, kto odpowiada za zapewnienie jego obecności w przypadku obydwu rodzajów przesłuchań i gdzie tłumacz powinien się znajdować?

W przypadku przesłuchania zgodnie z art. 10 - 12 zasadą jest zapewnienie przez sąd wezwany tłumacza (z reguły z listy tłumaczy przysięgłych). W wyjątkowych sytuacjach sąd może jednak wyrazić zgodę na udział tłumacza zaproponowanego przez stronę.

W przypadku przesłuchania zgodnie z art. 17, tj. gdy organ centralny zobowiązuje sąd wzywający do zapewnienia tłumacza, to sąd wezwany zapewnia udział tłumacza.

8 Jaką procedurę stosuje się przy organizacji przesłuchania oraz powiadamianiu osoby, która ma zostać przesłuchana, o terminie i miejscu przesłuchania? Z jakim wyprzedzeniem należy ustalić termin przesłuchania, aby osoba, która ma zostać przesłuchana, otrzymała powiadomienie z odpowiednim wyprzedzeniem?

W przypadku przesłuchania zgodnie z art. 10 - 12 sąd wezwany zawiadamia świadka/stronę o dacie i miejscu przesłuchania co najmniej 7 dni przed datą przesłuchania. W wyjątkowych sytuacjach sąd wezwany zawiadamia świadka/stronę o dacie i miejscu przesłuchania na 3 dni przed datą przesłuchania.

W przypadku przesłuchania zgodnie z art. 17, organ centralny zawiadamia świadka/stronę o wyrażonej przez siebie zgodzie na przesłuchanie oraz poucza świadka/stronę, że przesłuchanie może się odbyć jedynie na dobrowolnej podstawie, bez stosowania środków przymusu. Powiadomienie o dacie oraz miejscu przesłuchania spoczywa na sądzie wzywającym.

9 Jakie koszty wiążą się z wykorzystaniem wideokonferencji do przeprowadzenia dowodu i jak powinny one być pokrywane?

W wypadku, gdy przeprowadzenie dowodu z użyciem nowoczesnych technologii prowadzi do powstania kosztów po stronie sądu wezwanego, sąd ten stosuje art. 1135¹§3 Kodeksu Postępowania Cywilnego, zgodnie z którym jeżeli w wykonaniu wniosku sądu lub innego organu państwa obcego mogą powstać koszty związane z zastosowaniem innego sposobu niż przewidziany przez prawo polskie, sąd wykonuje wniosek dopiero po złożeniu w wyznaczonym terminie stosownej zaliczki przez sąd lub inny organ państwa obcego.

10 Jakie ewentualne wymogi powinny zostać spełnione, aby zagwarantować poinformowanie osoby przesłuchiwanej bezpośrednio przez sąd wzywający, że występuje ona na zasadzie dobrowolności?

Organ centralny zawiadamia świadka/stronę o wyrażonej przez siebie zgodzie na przesłuchanie oraz poucza świadka/stronę, że przesłuchanie może się odbyć jedynie na dobrowolnej podstawie, bez stosowania środków przymusu.

11 Jaką procedurę stosuje się w celu zweryfikowania tożsamości osoby, która ma zostać przesłuchana?

Sąd weryfikuje tożsamość osoby poprzez okazanie odpowiedniego dokumentu takiego, jak dowód osobisty/paszport/prawo jazdy.

12 Jakie wymogi powinny zostać spełnione przy odbieraniu przysięgi i jakie informacje od sądu wzywającego są konieczne, kiedy przysięga jest wymagana przy bezpośrednim przeprowadzaniu dowodu na mocy art. 17?

W przypadku przesłuchania zgodnie z art. 17, gdy sąd wzywający informuje organ centralny o chęci przesłuchania świadka pod przysięgą, organ centralny może zażądać tekstu tej przysięgi. Jeśli przysięga stałaby w sprzeczności z podstawowymi zasadami prawa państwa wezwanego, organ centralny ma prawo nie wyrazić zgody na przesłuchanie bądź zażądać użycia tekstu przysięgi używanego w prawie polskim.

13 Przy pomocy jakich środków zapewnia się w miejscu przeprowadzania wideokonferencji obecność osoby do kontaktów, do której sąd wzywający może się zwracać w razie potrzeby, oraz osoby, która jest dostępna w dniu przesłuchania i zajmuje się obsługą sprzętu do przeprowadzenia wideokonferencji oraz rozwiązuje ewentualne problemy techniczne?

Co do zasady w każdym sądzie wyznaczone są osoby odpowiedzialne za obsługę techniczną sprzętu. W razie jednak jakichkolwiek przeszkód sugeruje się kontakt z polskim Punktem Kontaktowym EJNI.

14 Czy od sądu wzywającego wymaga się przekazania jakichkolwiek informacji dodatkowych?

Co do zasady polskie prawo nie przewiduje takiego obowiązku. Jednakże w poszczególnych sprawach może wyniknąć potrzeba przekazania dodatkowych informacji.

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJNI). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Ostatnia aktualizacja: 01/06/2016